

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201879
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8122201879.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXXX/X, XXX XX D. právne zastúpený: Advokátska kancelária Fabian a Novosad s.r.o., so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, IČO: 51 913 984, proti žalovaným: 1/ F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXX XX D., 2/ G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXX XX D., obaja právne zastúpený JUDr. Michal Kizák, advokát, so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, o zaplatenie 17.350 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v 1/ a 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 16C/13/2022 – 234 zo dňa 07.02.2023 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaným v 1/ a 2/ rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 17.350 eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok) a vyslovil, že žalobca má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (II. výrok).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou, ktorá mu bola doručená 21.02.2022 sa žalobca voči žalovaným domáhal zaplatenia sumy 17.350 eur čo odôvodnil tým, že je synom nebohej F. C., C. H., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom E. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom žalovaná suma predstavuje polovicu kúpnej ceny za predaj nehnuteľnosti, ktorú odpredala žalovaná v 1/ rade, keďže táto kúpna cena patrí do dedičstva po poručiťelke a doposiaľ mu nebola vyplatená. Žalovaná v 1/ rade je dcérou nebohej poručiťelky a zároveň sestrou žalobcu. Žalovaná v 2/ rade je dcérou žalovanej v 1/ rade.

3. Súd prvej inštancie mal za nesporné preukázané, že žalobca a žalovaná v 1/ rade sú ako súrodenci dedičia po poručiťelke F. C., C. H., nar. XX.XX.XXXX a zomrelej dňa 24.03.2015. Konštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 7C/76/2020 zo dňa 04.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2021 bolo určené, že kúpna cena vo výške 34.700 eur za predaj nehnuteľnosti patrí do dedičstva po poručiťelke. Tento rozsudok vychádza zo skutkového stavu, že predmetná kúpna cena bola uhradená na podklade kúpnej zmluvy, ktorú dňa 23.03.2015 uzatvorila poručiťelka v právnom postavení predávajúcej, s obchodnou spoločnosťou TAVAL, s.r.o., Ľubotice, pričom táto kúpna zmluva bola uzatvorená len deň pred smrťou poručiťelky a v mene poručiťelky ju uzatvorila žalovaná v 1/ rade na základe generálneho plnomocenstva. V deň smrti poručiťelky dňa 24.03.2015 bola kúpna cena podľa tejto zmluvy pripísaná na bankový účet, ktorého majiteľkou je žalovaná v 2/ rade.

4. Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 39D/1566/2021 zo dňa 17.10.2022 notárka I. J. D. potvrdila nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov tak, že túto kúpnu cenu vo výške 34.700

eur nadobúdajú žalobca A. B. C. v podiele 1 a žalovaná v 1/ rade F. C. v podiele 1.. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.11.2022.

5. Žalované vo vyjadrení k žalobe vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku, nakoľko pokiaľ by sa jednalo o nárok na náhradu škody, resp. na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak oba tieto nároky sú premlčané v zmysle § 106 a § 107 Občianskeho zákonníka. Za rozhodujúcu udalosť žalované považujú zaplatenie kúpnej ceny, ku ktorej došlo dňa 24.03.2015 a teda v ten deň došlo k udalosti, z ktorej vznikla škoda, resp. kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. Nakoľko žaloba bola podaná až dňa 21.02.2022, bola podaná po uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. V prípade pokiaľ by súd v danom prípade vzhliadol potrebu aplikácie 10-ročnej premlčacej doby, tak už uplynula 2-ročná subjektívna premlčacia doba, nakoľko sa žalobca preukázateľne dozvedel o náhrade škody, resp. o bezdôvodnom obohatení už v priebehu roka 2019.

6. Ako podstatnú otázku riešil súd prvej inštancie posúdenie vznesenej námietky premlčania. Konštatoval, že nárok žalobcu premlčaný nie je a ani nemôže byť, nakoľko až rozhodnutím (po právoplatnosti) o dodatočnom dedičskom konaní bolo určené, aká je hodnota dodatočne prejednaného majetku a kto túto hodnotu a v akom podiele nadobúda. K nadobudnutiu vlastníckeho práva k hnutelnej veci (v danom prípade finančnej čiastke) však dochádza (pozn. podľa názoru súdu prvej inštancie), nie smrťou poručiteľa, ale až vysporiadaním dedičstva rozhodnutím súdu - povereným notárom. Až po právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve/dodatočnom prejednaní dedičstva, sú dané podmienky na ďalší postup v konaní pri domáhaní sa nárokov, pričom právoplatnosť dodatočného prejednania dedičstva v tejto veci nastala 03.11.2022.

Nemôže preto vzhľadom na vyššie uvedené obstáť tvrdenie žalovaných, že premlčacia doba začala plynúť od 24.3.2015 (deň po uzatvorení kúpnej zmluvy medzi poručiiteľkou a spoločnosťou TAVAL, s.r.o. a zároveň deň úmrtia poručiiteľky), resp. od roku 2019, od kedy mal mať žalobca podľa tvrdenia žalovanej strany vedomosť o okolnostiach týkajúcich sa prevodu predmetných nehnuteľností. Podľa názoru súdu prvej inštancie bola žaloba síce podaná v aktuálne prejednávannej veci predčasne (21.02.2022), čo však nič nemení na skutočnosti, že súd mohol žalobcovi priznať jeho nárok až po právoplatnosti rozhodnutia o dodatočnom dedičskom konaní (03.11.2022), od právoplatnosti ktorého začína plynúť aj premlčacia doba.

Nárok žalobcu teda premlčaný nie je ani v objektívnej ani subjektívnej premlčacej dobe a súd prvej inštancie zvýraznil, že takáto námietka premlčania má spôsobilosť byť tiež v rozpore s dobrými mravmi, pretože motívom žalovaných bola snaha ponechať si finančné prostriedky na úkor žalobu, čo vyplynulo z tohto konania.

7. Súd prvej inštancie zaviazal žalované na zaplatenie žalovanej sumy spoločne a nerozdielne, nakoľko spoludedičkou so žalobcom je žalovaná v 1. rade, avšak finančné prostriedky boli pripísané na bankový účet žalovanej v 2. rade, ktorá je dcérou žalovanej v 1. rade, teda žalobca musel žalovať obidve žalované k solidárnemu plneniu.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalované v 1/ a 2/ rade z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), h) zákona č. 160/2015 Z.z. – Civilný sporový poriadok (CSP). Konštatovali teda porušenie práva na ich spravodlivý proces, pričom uviedli, že toto právo zahŕňa aj právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, či právo na preskúmanie súdneho rozhodnutia. Žalované konštatovali absenciu náležitého právneho posúdenia veci a aj keď súd prvej inštancie v bodoch 12. – 18. svojho rozhodnutia cituje príslušnú právnu úpravu týkajúcu sa inštitútu náhrady škody, bezdôvodného obohatenia a dedičstva, tak vo svojom odôvodnení bližšie nekonkretizuje na základe akého právneho titulu uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17.350 eur. Poukázali na to, že súd prvej inštancie síce zmieňuje aj náhradu škody, aj bezdôvodné obohatenie, ale výslovne nešpecifikuje z akého titulu priznal uplatnený nárok, žalované teda nevedia akým právnym titulom ich súd zaviazal na plnenie voči žalobcovi, čo zákonite vyvoláva aj nepreskúmateľnosť odvolaním napadnutého rozsudku.

9. Žalované ďalej poukázali na absenciu náležitého odôvodnenia solidárneho zaviazania žalovaných na plnenie. Potvrdili, že bankový účet na ktorý bola kúpna cena poukázaná patrí žalovanej v 2/ rade, avšak z toho nie je možné automaticky, bez ďalšieho, konštatovať solidárnu zodpovednosť žalovaných,

pretože generálne splnomocnenie na zastupovanie poručiťky mala k dispozícii len žalovaná v 1/ rade, ktorá uzatvorila dňa 23.03.2015 v mene poručiťky kúpnu zmluvu a za všetky údaje v tejto zmluve, vrátane čísla bankového účtu, zodpovedá jedine žalovaná v 1/ rade, preto zaviazanie žalovanej v 2/ rade na solidárne plnenie voči žalobcovi je svojvoľné. Žalované uviedli, že žalobca mal podať žalobu iba voči žalovanej v 1/ rade, s tým že v prípade jeho úspechu v konaní mohla regresne uplatniť právny nárok voči žalovanej v 2/ rade, keďže v predmetnej kúpnej zmluve zadala ako platobné miesto číslo jej bankového účtu. Pokiaľ súd prvej inštancie zaviazal na plnenie obe žalované len z dôvodu, že žalovaná v 1/ rade uviedla v kúpnej zmluve na zaplatenie kúpnej ceny číslo bankového účtu žalovanej v 2/ rade, tak potom je rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto ohľade arbitrárne a prinajmenšom predčasné.

10. Žalované zároveň namietali nesprávne právne posúdenie veci týkajúce sa nimi vznesenej námietky premlčania. Poukázali na to, že či už by bol uplatnený nárok posúdený ako nárok na náhradu škody, alebo nárok na bezdôvodné obohatenia, tak je tento nárok premlčaný, pretože rozhodujúcou udalosťou, od ktorej žalobca odvíja svoj nárok je zaplatenie kúpnej ceny, ktorá bola zaplatená 24.03.2015 a žaloba bola podaná na súd až dňa 21.02.2022, t.j. po uplynutí objektívnej 3-ročnej doby. V tejto súvislosti citovali ustanovenie § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že premlčanie je potrebné počítať odvtedy kedy „došlo k udalosti z ktorej škoda vznikla“, resp. pri bezdôvodnom obohatení podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka „keď k nemu došlo“. Premlčacia doba teda uplynula 24.03.2018 a žaloba bola podaná až dňa 21.02.2022. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu o potrebe aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu, tak v priebehu konania neboli preukázané žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali úmyselné konanie. Naopak, žalované vo svojom vyjadrení zo dňa 27.01.2023 jasne a zrozumiteľne vysvetlili čo predchádzalo uzavretiu kúpnej zmluvy a že nie žalobca, ale žalovaná v 1/ rade v konečnom dôsledku tou osobou, ktorá z dedičstva po poručiťke obdržala menej majetku. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalované navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca. V súvislosti s námietkou žalovaných týkajúcou sa absencie náležitého právneho posúdenia veci žalobca uviedol, že tak inštitút bezdôvodného obohatenia ako aj inštitút náhrady škody sa svojou podstatou posudzujú podľa rovnakého právneho režimu vo vzťahu k osobe, ktorá škodu spôsobila, resp. ktorá sa na úkor iného bezdôvodne obohatila, preto je absolútne bezpredmetné tvrdenie žalovaných, že im súd sťažil, resp. zmaril právo na účinné bránenie sa v konaní, nakoľko existencia zodpovednostného vzťahu žalovaných voči žalobcovi je nepochybne daná a preto konanie súdu prvej inštancie nie je možné považovať za konanie, ktoré by bolo postihnuté takou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

K argumentácii týkajúcej sa absencie náležitého odôvodnenia zaviazania žalovaných na solidárne plnenie žalobca poukázal na to, že z vyjadrení žalovaných nevyplýva, aby akýmkoľvek spôsobom popierali alebo inak namietali skutkové okolnosti týkajúce sa ich spoločného konania. Žalované na pojednávaní dňa 07.02.2023 vo svojom úvodnom prednese konštatovali, že nesporné okolnosti ktoré tvoria skutkový stav uvedený v žalobe. Nesporili tak ani skutočnosť, že žalovaná v 2/ rade mala prinajmenšom vedomosť o tom, že žalovaná v 1/ rade uzatvorila dňa 23.03.2015 kúpnu zmluvu, v ktorej bolo ako miesto na zaplatenie kúpnej ceny určený bankový účet žalovanej v 2/ rade. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že konanie žalovaným bolo spoločné a smerovalo k poškodeniu majetkových práv žalobcu. Žalobca zároveň konštatoval, že v konaní bolo preukázané, že žalovaná v 2/ rade finančné prostriedky minula a žiadnym spôsobom sa nezaoberala tým, na základe akého titulu tieto finančné prostriedky obdržala. Uvedené svedčí o tom, že žalovaná v 2/ rade musela mať vedomosť o konaní žalovanej v 1/ rade, a preto tvrdenie žalovaných o svojvoľnom zaviazaní žalovanej v 2/ rade na solidárne plnenie považuje žalobca za irelevantné.

Žalobca opätovne vyjadril nesúhlas s námietkou premlčania. V tomto ohľade sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Poukázal na to, že vo vzťahu k žalovanej v 1/ rade bol preukázaný priamy úmysel a vo vzťahu k žalovanej v 2/ rade bol preukázaný minimálne nepriamy úmysel spôsobiť žalobcovi ujmu, keďže finančné prostriedky po poručiťke zatajili. Navyše žalobca poukázal na to, že námietka premlčania uplatnená v tomto konaní je v rozpore s dobrými mravmi, pretože motívom žalovaných bola snaha ponechať si finančné prostriedky na úkor žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/249/2014.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. K vyjadreniu žalobcu sa podaním zo dňa 01.06.2023 vyjadrili žalovaní. Poukázali na to, že sa nestotožňujú s názorom žalobcu o tom, že jeho právny nárok je daný a preto je bezpredmetný, či mu tento nárok patrí titulom náhrady škody alebo titulom bezdôvodného obohatenia. Žalovaní majú právo vedieť na základe akého právneho titulu a akého zákonného ustanovenia im súd ako orgán verejnej moci autoritatívne uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17.350 eur. Žalovaní nesúhlasia s tvrdením žalobcu, v ktorom badať snahu bagatelizovať predmetný nedostatok rozsudku, ktorý tvrdí že, či jeden či druhý nárok sa posudzuje podľa rovnakého právneho režimu, a práve naopak majú za to, že ide o závažný nedostatok odvolaním napadnutého rozsudku. Inštitút bezdôvodného obohatenia a náhrady škody nemožno v žiadnom prípade stotožňovať a to už hneď pri úvodnom pohľade na samotné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za vznik bezdôvodného obohatenia. V danom prípade navyše za situácie, že žalovaná v 2/ rade k celej prejednávanej veci de facto prispela len tým, že jej číslo účtu bolo uvedené v kúpnej zmluve, za ktorej obsah zodpovedá výlučne žalovaná v 1/ rade. Počas konanie pred súdom prvej inštancie sa nijakým spôsobom nedokazovalo a nezisťovalo akým spôsobom sa na vzniku škody či bezdôvodného obohatenia mala podieľať žalovaná v 2/ rade. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval „z vykonaného dokazovania v priebehu tohto konania jednoznačne vyplýva, že konanie žalovaných bolo spoločné“, tak žalovaní si kladú otázku, aké dokazovanie sa v tomto smere vykonalo?. Pokiaľ žalobca konštatoval, že žalovaní na pojednávaní dňa 07.02.2023 vo svojom prednese konštatovali, že nesporia okolnosti ktoré tvoria skutkový základ v žalobe, tak k tomu žalovaní uviedli, že s prihliadnutím na povahu veci a ich argumentáciu mali pochopiteľne mali na mysli skutkový stav v zmysle uzavretia kúpnej zmluvy, úmrtia matky, vyplatenia kúpnej ceny a výsledku dodatočného konania o dedičstve.

Vzhľadom na uvedené žalovaní trvajú na absencii označenia právneho titulu, na základe ktorého im bola uložená povinnosť, zdôvodnenia solidárneho zaviazania žalovaných na plnenie voči žalobcovi a naďalej trvajú na vznesenej námietke premlčania z dôvodov bližšie špecifikovaných v doterajších podaniach.

13. K tomuto vyjadreniu žalovaných sa podaním zo dňa 25.07.2023 vyjadril žalobca. Poukázal na to, že od začiatku konania tvrdil, že konanie žalovaných bolo spoločným konaním, čo žalovaní nijakým kvalifikovaným spôsobom nepopreli a v tomto smere nenavrhli vykonanie iných relevantných dôkazov na vyvrátenie tohto tvrdenia. Žalobca citoval z vyjadrenia žalovaných zo dňa 27.01.2023 kde je uvedené „z týchto dôvodov sa matka žalobcu a žalovanej v 1/ rade v roku 2013 dohodla so žalovanou v 1/ rade na tom, aby niektoré pozemky (konkrétne pozemky, ktoré boli neskôr predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 23.03.2015) žalovaná v 1/ rade v mene matky žalobcu a žalovanej v 1/ rade predala a aby si peňažné prostriedky z tohto predaja prenechala žalovaná v 1/ rade so svojou dcérou (žalovanou v 2/ rade) a to ako určitú formu kompenzácie za to, že matka žalobcu a žalovanej v 1/ rade v minulosti výrazne finančne pomohla žalobcovi“. Žalobca taktiež poukázal na skutočnosť, že na procesnú obranu žalovaných týkajúcu sa nevedomosti žalovanej v 2/ rade o konaní žalovanej v 1/ rade v rámci odvolacieho konania nemožno prihliadať (v zmysle princípu koncentrácie sporového konania), keďže uvedené tvrdenie žalovaných v tomto smere v konaní na súde prvej inštancie zo strany žalovaných prezentované neboli a teda v zmysle ustanovenia § 366 CSP sa v odvolacom konaní jedná o neprípustné novoty. Žalobca preto opätovne navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny.

14. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP)), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalovaných podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, pri viazanosti dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné.

15. Žalovaní v odvolaní namietali, že aj keď súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia cituje zákonné ustanovenia týkajúce sa zodpovednosti za škodu, ako aj bezdôvodného obohatenia, tak nie je zrejmé, z akého titulu priznal žalobcovi ním uplatnený nárok. Odvolací súd sa plne stotožňuje s touto námietkou, keďže z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie skutočne nie je zrejmé z akého právneho titulu súd priznal žalobcom uplatnený nárok, pričom pokiaľ by aj žalobca svoj nárok právne nekvalifikoval, je vecou súdu posúdenie právnej kvalifikácie uplatneného nároku. V tomto ohľade nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že táto okolnosť nie je podstatná, nakoľko sa jedná o dva odlišné právne inštitúty, ktoré majú rôzne zákonné predpoklady a v tomto ohľade nie je podstatné, že právna úprava premlčania oboch týchto inštitútov má rovnaké premlčacie doby.

16. Za dôvodnú považoval odvolací súd taktiež námietku týkajúcu sa absencie zdôvodnenia spoločnej (solidárnej) zodpovednosti žalovaných v 1/ a 2/ rade. Súd prvej inštancie zaviazal žalované na zaplatenie žalovanej sumy spoločne a nerozdielne, „nakoľko spoludedičkou so žalobcom je žalovaná v 1/ rade, avšak finančné prostriedky boli pripísané na bankový účet žalovanej v 2/ rade, ktorá je dcérou žalovanej v 1/ rade, a teda žalobca musel žalovať obidve žalované k solidárnemu plneniu“. Uvedené konštatovanie predstavuje jediné zdôvodnenie uloženia solidárnej povinnosti žalovaným. Žalobca v tejto súvislosti namietal, že žalované počas konania pred súdom prvej inštancie svoju solidárnu zodpovednosť nijakým spôsobom nenamietali a až v odvolacom konaní uviedli, že žalovaná v 1/ rade na základe generálneho plnomocenstva uzatvorila kúpnu zmluvu a za všetky údaje v tejto kúpnej zmluve, vrátane čísla bankového účtu, zodpovedá jedine žalovaná v 1/ rade, pričom zaviazanie žalovanej v 2/ rade na solidárne plnenie voči žalobcovi je svojvoľné. Žalobca poukázal na to, že uvedené tvrdenie je nepripustnou novotou s poukazom na ustanovenie § 366 CSP.

17. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd z úradnej povinnosti skúma či je žalovaný subjekt pasívne vecne legitimovaný, bez ohľadu na tvrdenia, resp. netvrdenia žalovanej strany. Je nepochybné, že kúpnu zmluvu uzatvárala ako predávajúca poručiiteľka (nie žalovaná v 1/ rade), ktorú na základe generálneho plnomocenstva zastupovala žalovaná v 1/ rade, ktorá uviedla do zmluvy číslo účtu, na ktorý žiadala poručiiteľka vyplatiť kúpnu cenu, teda aj informáciu o čísle účtu uviedla v mene poručiiteľky. Zároveň je nepochybné že na základe uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 39D/1566/2021 zo dňa 17.10.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.11.2022, predmet dedičstva - kúpnu cenu, v zmysle rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 7C 76/2020 zo dňa 04.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2021, nadobudli dedičia (žalobca a žalovaná v 1/ rade), každý v podiele 1/2 (bez ohľadu na tvrdenia žalovanej v 1/ rade o prípadnom započítaní darov, ktoré nie sú obvyklé, keďže tieto tvrdenia neboli predmetom dedičského konania). Týmto rozhodnutím teda bolo deklarované, že žalobca je vlastníkom sumy 17.350 eur, pričom v konaní bolo nepochybne preukázané, že celá kúpna cena bola vyplatená na účet žalovanej v 2/ rade. Tieto skutočnosti, ale súd prvej inštancie náležite nevyhodnotil a okrem vyššie citovaného vyjadrenia nezaujal v otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaných dostatočne relevantné stanovisko.

18. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že aj keď, podľa názoru odvolacieho súdu, dospel súd prvej inštancie na základe doteraz vykonaného dokazovania k správne záveru, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná, tak jeho odôvodnenie nepovažuje za dostatočné. Súd prvej inštancie konštatoval, že počiatok premlčania je potrebné počítať až od 03.11.2022, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu prešov sp. zn. 39D/1566/2021 zo dňa 17.10.2022 o nadobudnutí dedičských podielov 1 pre každého z dedičov. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je zrejmé akým spôsobom sa vysporiadal s tvrdením žalovaných uvedeným vo vyjadrení zo dňa 27.01.2023, konkrétne, že žalobca sa o svojom nároku dozvedel už v priebehu roku 2019, dôkazom čoho má byť pečiatka Okresného úradu Prešov, odbor katastrálny na kópii kúpnej zmluvy zo dňa 23.03.2015, ktorá obsahuje údaj o spisovej značke vyžiadania si týchto dokumentov z katastra nehnuteľnosti: K3 – 584/2019. Takéto nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia zaťažuje súdne rozhodnutie nepreskúmateľnosťou. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval z akého dátumu vychádzal pri určení počiatku plynutia premlčacej doby mal zároveň uviesť, z akého dôvodu nemohol vychádzať z iného, podľa žalovaných, skoršieho dátumu. Odvolací súd má za to, že aj keď žalobca napr. vyzýval žalovanú v 1/ rade na mimosúdne vyrovnanie, tak z doteraz vykonaného dokazovania nevyplýva, aby mal vedomosť o konkrétnej kúpnej cene, za ktorú bola odpredaná nehnuteľnosť poručiiteľky skôr ako po právoplatnom skončení konania vedeného Okresným súdom Prešov sp. zn. 7C/76/2020 zo dňa 04.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2021, a ktorým bolo určené, že kúpna cena vo výške 34.700 eur za predaj nehnuteľnosti patrí do dedičstva po poručiiteľke. O skutočnosti aký podiel na dedičstve po poručiiteľke na základe vyplatenej kúpnej ceny nadobudol, sa skutočne dozvedel až na základe rozhodnutia Okresného súdu Prešov sp. zn. 39 D/1566/2021 zo dňa 17.10.2022 (právoplatného dňa 03.11.2022), tak ako to konštatoval súd prvej inštancie.

19. Odvolací súd poukazuje na to, že žalované správne poukázali na to, že právom strany sporu je okrem iného aj právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými tvrdeniami strán sporu, a na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie tým, že nešpecifikoval z akého právneho titulu priznal žalobcovi jeho nárok, na základe akých skutočností dospel k záveru o pasívnej vecnej legitimácii oboch žalovaných, a ako sa vysporiadal s tvrdeniami žalovaných o počiatku plynutia premlčacej doby, zaťažil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou a takýmto nesprávnym procesným postupom znemožnil

žalovaným, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z tohto dôvodu odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. S poukazom na vyššie uvedené bude teda úlohou súdu prvej inštancie jasne definovať z akého právneho titulu priznal žalobcovi jeho nárok, so zdôvodnením naplnenia hmotnoprávných podmienok konkrétneho zákonného ustanovenia. Zároveň bude skúmať pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaných s poukazom na vyššie uvedené závery odvolacieho súdu a taktiež sa vysporiadať s námietkou žalovaných týkajúcou sa počiatku plynutia premlčacej doby.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).